

บันทึก

เรื่อง การหารือการตีความประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗

ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

(ปัญหาการถอนสัญชาติไทยตามข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗)

กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ที่ มท.๐๒๐๖/๖๘๑๗ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๒๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กระทรวงมหาดไทยมีปัญหาเกี่ยวกับการถอนสัญชาติไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ กรณีของบุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทยโดยมีบิดามารดาเป็นคนเข้าเมืองโดยถูกต้องตามกฎหมายก่อนที่จะประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ มีผลใช้บังคับ แต่บุคคลดังกล่าวได้เกิดก่อนที่บิดามารดาจะได้รับอนุญาตให้เป็นคนเข้าเมืองโดยถูกต้องตามกฎหมาย การพิจารณาถอนสัญชาติกรณีดังกล่าว ที่ปรึกษากฎหมายกระทรวงมหาดไทยและกรมอัยการมีความเห็นแตกต่างกันเป็นสองฝ่ายดังนี้

(๑) ฝ่ายแรกเห็นว่า กรณีบุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทยก่อนประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ใช้บังคับ ถือว่าได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ (๓)^๑ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ครั้นเมื่อประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ มีผลใช้บังคับแล้ว ถ้าหากบิดามารดาของบุคคลดังกล่าวได้รับอนุญาตให้เป็นคนเข้าเมืองโดยถูกต้องตามกฎหมายแล้ว (ไม่เข้าเงื่อนไขข้อ ๑ (๑) (๒) หรือ (๓)^๒ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗) ก็จะไม่ถูกถอนสัญชาติไทย เพราะในวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติมีผลใช้บังคับ (วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๑๕) บิดามารดาเป็นผู้ที่ไม่เข้าเงื่อนไขตามข้อ ๑ (๑) (๒) หรือ (๓) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับ

^๑ มาตรา ๗ บุคคลดังต่อไปนี้ย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิด

(๑) ผู้เกิดโดยบิดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย ไม่ว่าจะเกิดในหรือนอกราชอาณาจักรไทย

(๒) ผู้เกิดนอกราชอาณาจักรไทย โดยมารดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย แต่ไม่ปรากฏบิดาที่ชอบด้วยกฎหมายหรือบิดาไม่มีสัญชาติ

(๓) ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย

^๒ ข้อ ๑ ให้ถอนสัญชาติไทยของบรรดาบุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทย โดยบิดาเป็นคนต่างด้าว หรือมารดาเป็นคนต่างด้าว แต่ไม่ปรากฏบิดาที่ชอบด้วยกฎหมาย และในขณะที่เกิด บิดาหรือมารดานั้นเป็น

(๑) ผู้ที่ได้รับการผ่อนผันให้พักอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย

(๒) ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าอยู่ในราชอาณาจักรไทยเพียงชั่วคราว หรือ

(๓) ผู้ที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ทั้งนี้ เว้นแต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นสมควรและสั่งเฉพาะรายเป็น

ที่ ๓๓๗ แต่ถ้าหากเมื่อประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ มีผลใช้บังคับแล้ว บิดามารดา ยังไม่ได้รับอนุญาตให้เป็นคนเข้าเมืองโดยถูกต้องตามกฎหมาย ก็จะต้องถูกถอนสัญชาติไทย เพราะ บิดามารดาเข้าเงื่อนไขตามข้อ ๑ (๑) (๒) หรือ (๓) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗

(๒) ฝ่ายที่สองเห็นว่า กรณีบุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทยก่อนประกาศของ คณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ใช้บังคับ แต่เกิดก่อนที่บิดามารดาจะได้รับอนุญาตให้เป็นคนเข้าเมือง โดยถูกต้องตามกฎหมาย ถึงแม้ว่าต่อมาบิดามารดาจะได้รับอนุญาตให้เป็นคนเข้าเมืองโดยถูกต้อง ตามกฎหมายแล้วก่อนที่จะประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ จะมีผลใช้บังคับ ก็ต้องถูกถอน สัญชาติไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เห็นว่า เป็นปัญหาการตีความข้อกฎหมาย จึง ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาว่า ความเห็นทั้งสองประการดังกล่าวข้างต้น ความเห็นใด ถูกต้อง หรือจะมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณา ปัญหาดังกล่าวและได้ฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวง มหาดไทย กรมอัยการและกรมตำรวจ) แล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

บุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทยก่อนที่ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ มี ผลใช้บังคับ ย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามมาตรา ๗ (๓)^๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ เพราะเหตุที่เกิดในราชอาณาจักรไทย แม้ว่าบุคคลดังกล่าวจะมีบิดาและมารดาเป็น คนต่างด้าวก็ตาม แต่เรื่องนี้ ในขณะที่บุคคลดังกล่าวเกิด บิดามารดาเป็นผู้ที่เข้ามาอยู่ใน ราชอาณาจักรไทยโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองตามข้อ ๑ (๓)^๔ แห่ง ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ถึงแม้ว่าต่อมาบิดามารดาจะได้รับอนุญาตให้เป็นคนเข้า เมืองโดยถูกต้องตามกฎหมายในภายหลัง คือ เป็นคนเข้าเมืองฯ ก่อนที่ประกาศของคณะปฏิวัติ ๓๓๗ จะมีผลใช้บังคับก็ตาม บุคคลนั้นก็ต้องถูกถอนสัญชาติไทยตามข้อ ๑^๕ แห่งประกาศของ คณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ในวันที่ประกาศของคณะปฏิวัตินี้ดังกล่าวมีผลใช้บังคับ (วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๑๕) เพราะในขณะที่บุคคลนั้นเกิดบิดาหรือมารดาอยู่ภายใต้บังคับแห่งเงื่อนไขที่ กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๓) แห่งประกาศของคณะปฏิวัตินี้ดังกล่าวเนื่องจากประกาศของคณะปฏิวัติ ดังกล่าวมีความมุ่งหมายที่จะถอนสัญชาติไทยของบุคคลที่เกิดก่อน ประกาศของคณะปฏิวัติ ดังกล่าวมีผลใช้บังคับ ส่วนกรณีบุคคลที่เกิดภายหลังที่ประกาศของคณะปฏิวัตินี้ดังกล่าวมีผลใช้ บังคับและมีบิดาหรือมารดาเข้าเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ ย่อมไม่ได้สัญชาติไทยตามข้อ ๒ แห่ง ประกาศของคณะปฏิวัตินี้ ทั้งนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้ เคยให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายข้อนี้ต่อกระทรวงมหาดไทยครั้งหนึ่งแล้ว^๖ แต่อย่างไรก็ดี

^๓ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒

^๕ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒

^๖ โปรดดูเอกสารแนบท้ายบันทึกนี้

เรื่องนี้ หากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นว่าบุคคลดังกล่าวไม่สมควรจะต้องถูก
ถอนสัญชาติไทย ก็อาจสั่งเฉพาะรายเป็นประการอื่นตามข้อ ๑ วรรคสอง^๓ แห่งประกาศของคณะ
ปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ได้

(ลงชื่อ) อมร จันทรมบูรณ์
(นายอมร จันทรมบูรณ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กรกฎาคม ๒๕๒๕

^๓ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒